

Kazimierz Poczobut-Odlanicki

1905-1946

Absolwent Wydziału Nawigacyjnego z 1927 r., kapitan żeglugi wielkiej, uczestnik inwazji na Normandię.

Urodził się 25 sierpnia 1905 r. w Warszawie (rodzice Bohdan i Helena z d. Woźniak). „Miał sławnego astronoma i matematyka w rodzinie, jezuitę Marcina Poczobuta-Odlanickiego, rektora Akademii Wileńskiej w latach wojen napoleońskich”¹. W 1925 r. zdał egzaminy do Szkoły Morskiej w Tczewie. W 1926 r., gdy jeszcze nie było polskich firm armatorskich, napisał gorzką „Piosenkę absolwentką”:

*„Szkolę skończyli, dyplomy dostali,
lecz pracy w ojczyźnie im brak,
po niegościnniej, dalekiej mórz fali
w odległy puścili się szlak.*

*Smutne, samotne jest życie żeglarza
i nikt z nas nie pojmie go, nie,
gburem, pijakiem wszak zwą marynarza,
a każdy straceńcem go zwie”².*

Rok później ukończył Wydział Nawigacyjny, następnie odbył służbę wojskową, wychodząc do cywila w stopniu podporucznika marynarki.

W 1929 r. w Brwinowie ożenił się z panną Katarzyną Kowalewską, a w 1930 r. w Gdyni przyszedł na świat syn Jan.

Pracował na statkach Polskarobu, który powstał w 1927 r. Od 1930 r. był II oficerem na „Roburze V” (pod dowództwem kpt. Zbigniewa Deyczakowskiego). W 1932 r. otrzymał dyplom porucznika żeglugi małej³, rok później – wielkiej⁴, a dyplom kapitana żeglugi wielkiej – już w czasie wojny, 13 marca 1940 r.

Pływał jako oficer pokładowy do końca 1943 r., a od 19 lutego 1944 r. był kapitanem na s/s „Kordecki” – jednym z dziewięciu polskich statków biorących udział w alianckiej inwazji na Normandię.

Pożegnanie absolwentów Wydziału Nawigacyjnego na „Lwowie”. Trzeci od lewej stoi K. Poczobut

1 Edward Gubała, *Przygoda mojego życia*, Gdańsk 1973, s. 82.

2 *Piosenki Szkoły Morskiej w Tczewie 1920-1930*, zebrał Michał Hłasko, w zbiorach Sali Tradycji UMG.

3 „Dzień Pomorski” 9.10.1932.

4 *Awanse w Polskiej Marynarce Handlowej*, „Wiadomości Portu Gdynińskiego” 1933, nr 12.

5 Za: Daniel Duda, Jakub Szajna, *Statki polskiej marynarki handlowej w inwazji na kontynent europejski 6 czerwca 1944 roku*, „Nautologia” 2014, nr 151.

W maju 1944 r. „Kordecki” przeszedł w czarter US Army Transport i został przystosowany do pełnienia funkcji desantowca. Przy ładowni II zainstalowano dźwig benzynowy dla usprawnienia wyładunku, głównie pojazdów wojskowych, i zamontowano specjalne uchwyty do rozpinania wojskowych namiotów. W porcie Cardiff załadowano ciężarówki wojskowe i dużą ilość metalowych baniek napełnionych słodką wodą – na wypadek, gdyby Niemcy zatruli francuskie studnie. Na koniec weszli na statek amerykańcy komandosi i porozkładali swoje namioty. Oficerów załoga gościnnie rozmieściła w swoich kabinach.

„Kordecki” wyszedł na redę w oczekiwaniu dalszych decyzji. 5 czerwca 1944 r. motorówka dostarczyła zalakowaną instrukcję. Gdy ustawiony jako drugi w konwoju dopłynął do sektora amerykańskiego „Omaha”, walka już trwała. Komandosi opuścili statek, ich miejsce zajęły natychmiast oddziały przeładunkowe wojsk amerykańskich, a już barki wiozły z ładunku pierwszych rannych żołnierzy, których przewożono na statek szpitalny⁵.

Kapitan Kazimierz Poczobut-Odlanicki był kapitanem s/s „Kordecki” do 7 czerwca 1945 r., czterokrotnie odznaczony Medalem Morskim.

Po zejściu z „Kordeckiego” został I oficerem na transportowcu wojskowym „Batory”, a gdy kpt. Zygmunt Deyczakowski zdał dowództwo – przejściowo kapitanem transatlantyku.

„«Robur V» pod dowództwem Kazia Poczobuta, trubadura i barda floty przedwrześniowej, przepłynął szczęśliwie przez trudne lata atlantyckiej wojny, odgryzając się dzielnie z trzech swoich oerlikonów niemieckim samolotom. Tylko Kazio-samotnik wojny nie przepłynął. Najwyższą ceną – życiem skwitował jakiś serdeczny zawód⁶ – napisał Eugeniusz Wasilewski.

Zginął śmiercią samobójczą w roku 1946⁷. Na cmentarzu parafialnym w Brwinowie jest na grobie zdjęcie w marynarskim mundurze szkolnym i napis: „Kapitan Polskiej Marynarki Handlowej zmarł tragicznie w Kanadzie⁸”.

„Robur V” („Kordecki”)

Źródła: *Kadry morskie Rzeczypospolitej*, tom I, pod red. Jana Kazimierza Sawickiego, wyd. II, Gdynia 2000; Daniel Duda, Jakub Szajna, *Statki polskiej marynarki handlowej w inwazji na kontynent europejski 6 czerwca 1944 roku*, „Nautologia” 2014, nr 151; Jerzy Miciński, *Księga statków polskich 1918-1945*, tom 1, Gdańsk 1996.

6 Eugeniusz Wasilewski, *Powrotne szlaki*, Poznań 1968, s. 36.

7 Jerzy Pertek, *Słowniczek polskich ludzi morza*, „Tygodnik Morski”.

8 <http://nieobecni.com.pl/index.php?s=grob&id=188177#>